

Wat gebeurde er in 2021?

In 2021 moesten we, net als in 2020, omgaan met de beperkingen die corona ons oplegde. We werkten dan weer thuis, dan weer in het archiefgebouw. De studiezaal was gesloten, dan weer beperkt open. Mondkapjes, anderhalve meter afstand... het raakte onze digitale dienstverlening niet, die bleef op stoom draaien. Het aantal digitale bezoekers piekte weer. Het werk achter de schermen bij de afdelingen Collectie, Publiek en Bedrijfsvoering ging, ondanks de coronabeperkingen, onverminderd stevig door.

Publiek

Het websitebezoek stabiliseerde rond de 1 miljoen (966.500; -6%). Het aantal unieke bezoekers steeg naar 405.500 (+19%). Steeds meer mensen bezoeken ons via een mobiele telefoon: +114%.

Het aantal ontvangen e-mails bleef ongeveer gelijk: 5.282 (+1%). We ontvingen nauwelijks brieven (11 stuks).

Het aantal chatgesprekken daalde met 9%: 1.331.

Scannen-op-verzoek bleef onverminderd populair. We ontvingen 10.281 verzoeken om gratis scans (+16%) en maakten bijna 2,4 miljoen scans. Het project waarbij we het aantal particuliere archieven voor gratis scannen-op-verzoek wilden uitbreiden, sloten we af. We slaagden er in om in tweeënehalf jaar tijd ruim 400 particuliere archieven onder de service van gratis scannen-op-verzoek te brengen. Het was een grote klus.

We zijn behoorlijk actief op social media. De betrokkenheid van Facebookers op ons account daalde, het bereik steeg. Het aantal volgers op Instagram nam toe (2.362; +10%) en bleef ongeveer gelijk op Twitter (4.452). Op LinkedIn kregen we 252 nieuwe volgers, op YouTube 148.

Onze nieuwsbrieven gingen naar 1.121 abonnees.

Welke archieftoegangen raadpleegden onze bezoekers het vaakst? De top vijf:

1. Hof van Gelre en Zutphen
2. Topografisch-historische Atlas Gelderland
3. Gelderse Rekenkamer
4. Bevolkingsregister Gemeente Renkum (reconstructie)
5. Kaartenverzameling Rijksarchief in Gelderland

De studiezaal was door de coronacrisis een deel van het jaar gesloten of op afspraak en onder voorwaarden open. Het aantal bezoeken daalde naar 482 (-38%). Het aantal aangevraagde archiefstukken voor de studiezaal verminderde met 18% (5011). Door de populariteit van scannen-op-verzoek hoeven veel bezoekers niet meer naar de studiezaal te komen. Ons publiek waardeert deze online dienstverlening.

Het team Behoud verpakte circa 450 meter archief in zuurvrije omslagen en dozen. Onze restaurator restaureerde 35 archiefstukken. Naast gerestaureerde archiefstukken digitaliseerden we kwetsbare documenten, zodat ze online zijn te zien.

We gingen werken met permanente links (permalinks) bij de beschrijvingen van archiefstukken op onze website. Veel websitegebruikers slaan links op, maar niet het toegangs- en inventarisnummer. Permalinks verkleinen het risico om informatie van een opgeslagen link te verliezen aanzienlijk.

We publiceerden verschillende vlogs, waaronder een rondleiding door de depots.

Collectie

Er kwamen verschillende historische films online: bouw van de toren van de Arnhemse Grote of Eusebiuskerk (1959, Christiaan Stoel), sloop van de Kleine Eusebiuskerk (1990, Mark Bosch), 24 films van de Molukse familie Rangkouw uit Zevenaar (jaren '70 en '80).

We ontvingen de filmcollectie van C.W. te Kaat, lid van de Arnhemse Smalfilm Amateurs, met onder andere films op het bijzondere filmformaat 9,5mm.

De archieftoegang van de Kamer van Koophandel en fabrieken voor Arnhem en Omstreken (1922-1942) kwam gereed. Een belangrijke bron voor de economische geschiedenis in Gelderland.

Verschillende toegangen op (kleinere) archieven kwamen gereed. Enkele voorbeelden: Domeinen, ontvanger kantoor Nijkerk 1844-1959; Huis Lathmer 1672-1802; Huis (De) Voorst 1671-1675; A.A. de Ruuk 1810-1849.

B&W Arnhem stelde de hotspotlijst 2018-2019 vast (welke documenten bewaren we extra), waaraan het Gelders Archief meewerkte.

Samen met tien andere regionaal historische centra en Netwerk Digitaal Erfgoed lanceerden we de Wegwijzer Voorkeursformaten, een hulpmiddel voor het maken van beleid op bestandsformaten om digitale collecties van erfgoedinstellingen duurzaam toegankelijk te houden.

Het zeer hoge water in de Rijn in juli vormde geen bedreiging voor onze collectie. Algemeen directeur Fred van Kan maakte zich dan ook geen moment zorgen: "Het Gelders Archief ligt voldoende hoog. Bovendien bevindt de collectie zich niet in een kelder of op de begane grond, maar op de eerste verdieping en hoger".

Het publiek toonde veel belangstelling voor het archief van de graven en hertogen van Gelre en Zutphen. Er kwamen nadere toegangen gereed op het deel van het archief dat de periode van Karel van Egmond beslaat, pakweg de eerste helft van de 16^e eeuw.

Het team Advies en Toezicht zette, samen met onze partners, stappen om de praktische gevolgen van nieuwe of gewijzigde wetgeving zoals de modernisering van de Archiefwet en de Wet Open Overheid (WOO), duidelijk te maken.

En verder

We waren medeorganisator van het 20^e Nederlands-Duits Archiefsymposium in Vreden (Duitsland). Centraal stonden webarchivering en archivering van sociale media. Het symposium was zowel fysiek als digitaal te volgen. Collega Dennis van Noort hield een voordracht over 'archiefwetgeving voor nieuwe uitdagingen: duurzame digitale archivering en gegevensbescherming'.

Algemeen directeur Fred van Kan was op 3 september aanwezig bij de opening van het nieuwgebouwde stadsarchief van Keulen. Hij woonde de opening bij omdat hij lid is van de Fachbeirat Wiederaufbau des Historischen Archivs (Adviesraad Wederopbouw van het Historisch Archief van Keulen). Daarnaast werkten enkele collega's van het Gelders Archief na de ramp met het Keulse stadsarchief als vrijwilliger ter plekke mee aan de redding van archiefstukken.